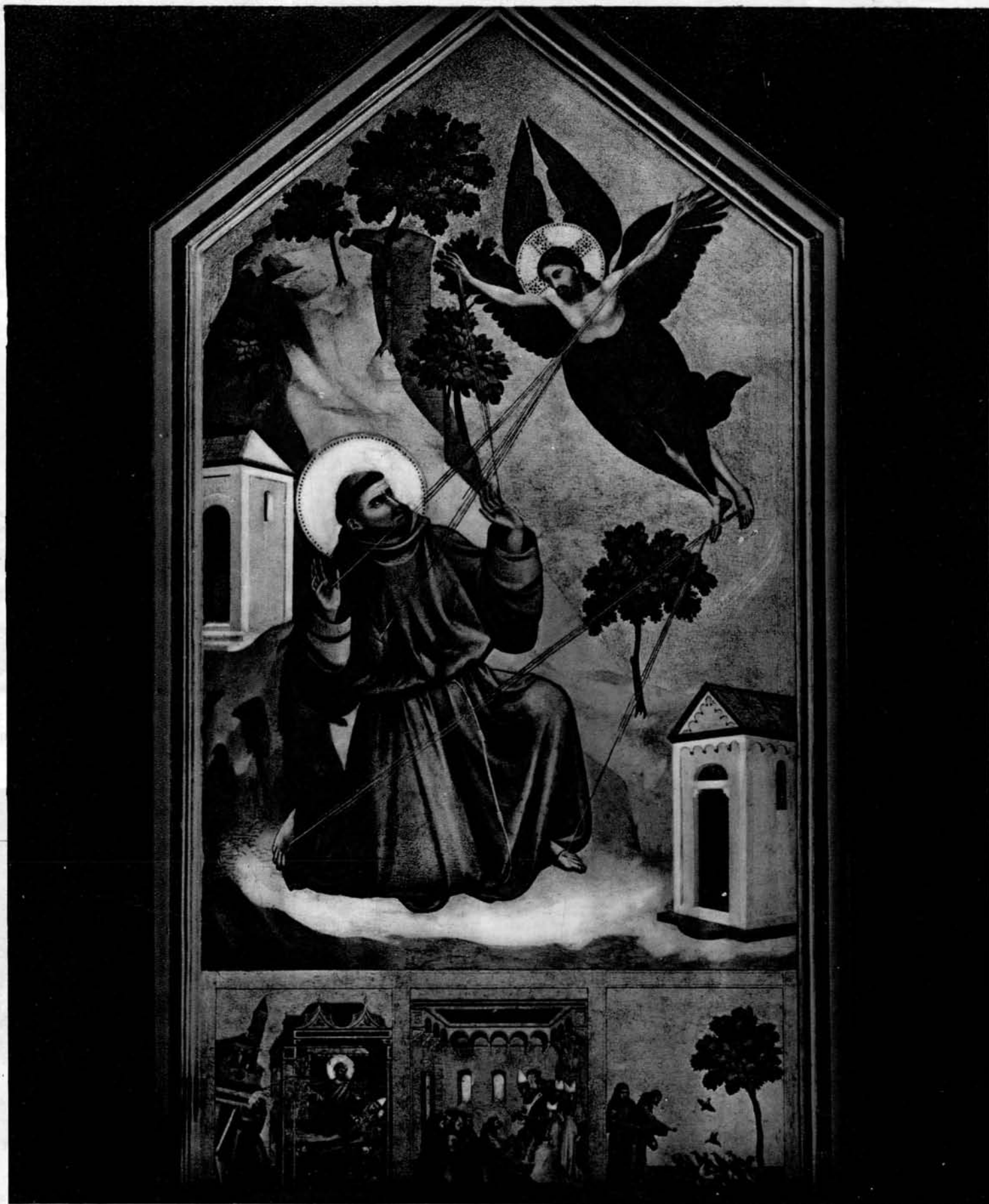

Ilustrirani Slovenec

Leto II. Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 19. septembra 1926, števil. 214. Števil. 38.

Sv. Frančišek Asiški,

čigar 700 letnico smrti praznuje z največjimi slovesnostmi letos ves kulturni svet. Naša slika je posnetek znamenite Giottove slike, ki jo hrani nacionalni muzej v Louvru.

S seje Zveze narodov v Ženevi,
kateri predseduje to pot naš zunanji minister Ninčič; slika kaže pogled na predsedstvene tribune.

Dr. Karel Kramář,
načelnik češke »demokratske«
stranke, ki izraža v zadnjih časih ob vsaki priliki
svoje simpatije za laške fašiste ter odkrito
zagovarja fašistovsko ravnanje s primor-
skimi Slovenci.

Angleški kralj Jurij

v čudni uniformi škotskih čet prisostvuje njih paradi; naša slika
nam ga kaže, ko pozdravlja njih poveljnika, majorja Chalmerja.

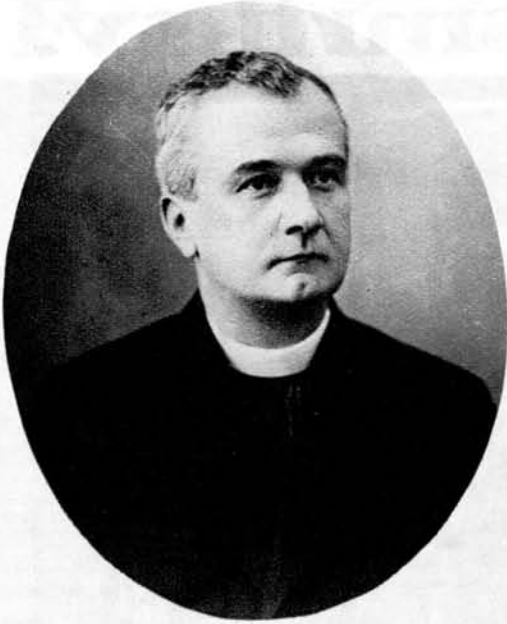
Pogled na Tanger v severni Afriki.

Kakor znano, so zaradi gospodarstva nad njim izbruhnili med velesilami
zopet ostri zakulisni boji.

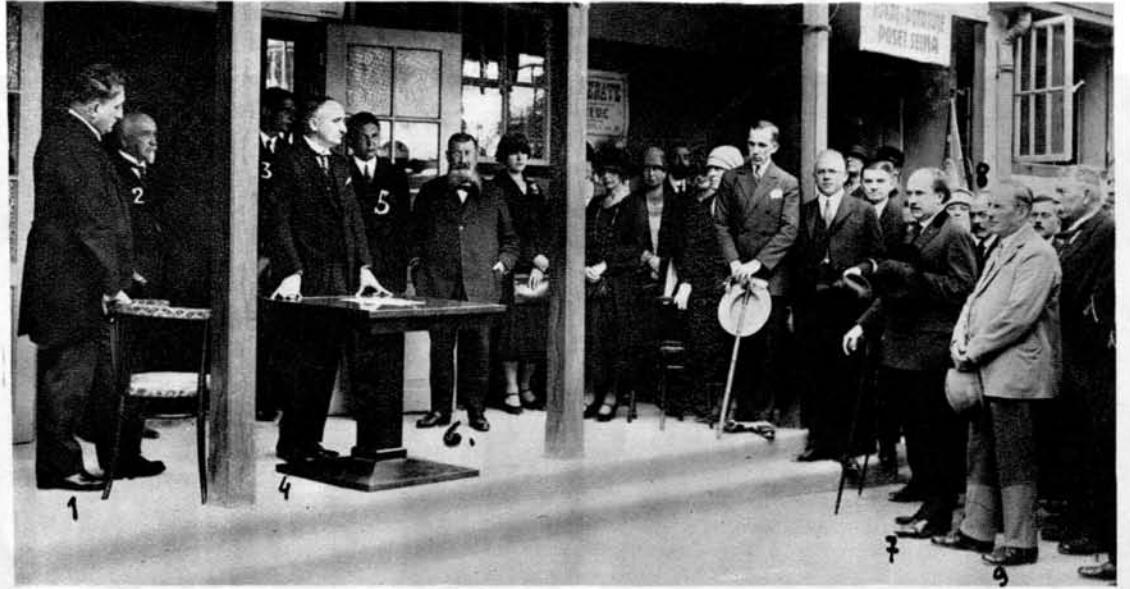

Šauen, sveto mesto upornih Rifancev,

katerega so nedavno zasedle španske čete, vendar pa popolnega miru
v Maroku še vedno ni.

Dr. Fr. Lukman,
novi rektor slovenske univerze
v Ljubljani.

Otvoritev razstave »Ljubljana v jeseni« dne 4. septembra 1926,
katere so se udeležili med drugimi minister J. Pucelj (1), V. Rohrman (2), ravnatelj Dular (3),
preds. Bonač (4), preds. Praprotnik (5), D. Hribar (6), arh. Costaperaria (7), dr. Marn (8), Ivan
Ogrin (9) itd. Ves slovenski narod pa čuti sramoto, da je manjkalo ob tako svečani priliki zastop-
stvo njegove prestolnice.

Slovenska Krajina manifestira svojo zvestobo do slovenstva.

Množice slovenskih Prekmurcev prihajajo k zborovanju.

Kakor znano, so začeli radičevski hrvaški megalomani zadnje mesece z intenzivno propagando, da bi se priključila Slovenska Krajina (= Prekmurje) k Hrvaški, ker upajo razni špekulantje kovati lepe zasluge pri reševanju agrarne reforme na račun prekmurskih Slovencev. Da to agitacijo že v kali zaduši, je priredilo prekmursko prebivalstvo dne 29. avgusta dve ogromni manifestaciji v Murski Soboti in v Črensovcih, na katerih je rezko odklonilo radičevsko pohlepnost. Na obeh zborovanjih je nastopilo več poslancev SLS z dr. Korošcem na čelu.

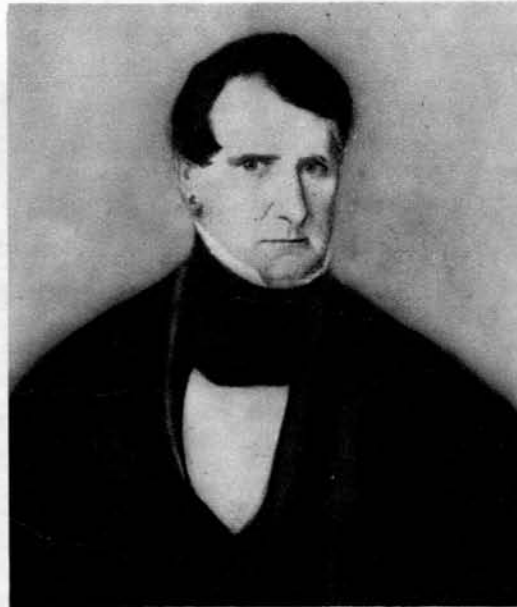

Mase slov. Prekmurcev se uvrščajo po shodu k obhodu.

Slike k „Slovenskemu biografskemu leksikonu“.

Celestina Josip
(1845—1912), matematik.

Chrobath Blaž
(1797—1848), mecen in politik.

Celestin Fran
(1843—1895), kulturni filozof in leposlovec.

Ob 700 letnici smrti sv.

Sv. Frančišek blagoslavlja ptice.
(Po Giottovi sliki.)

Poveličanje sv. Frančiška.
(Po Giottovi sliki.)

Sv. Frančišek postavlja prve jaslice.
(Po Giottovi sliki.)

Sv. Frančišek se odpove posvetnemu bogastvu.
(Po Giottovi sliki.)

Sv. Frančišek predloži papežu Honoriju III. pravila
svojega reda.
(Po Giottovi sliki.)

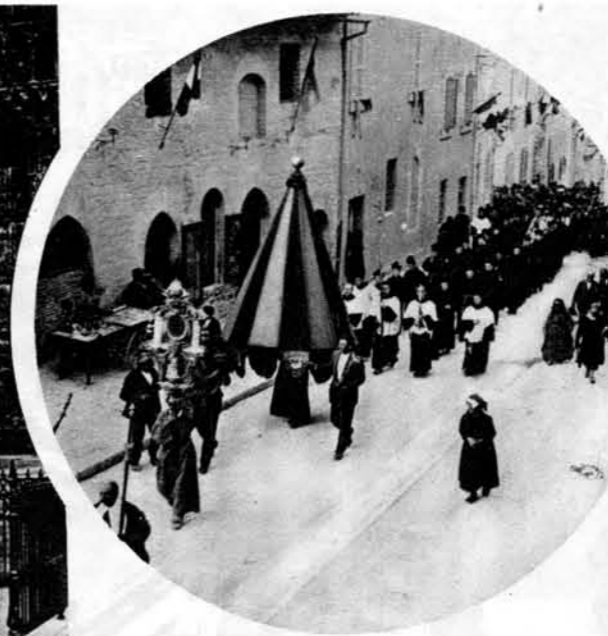

Pogled na mesto Assisi; na levi bazilika in samostan sv. Frančiška.

Frančiška Asiškega.

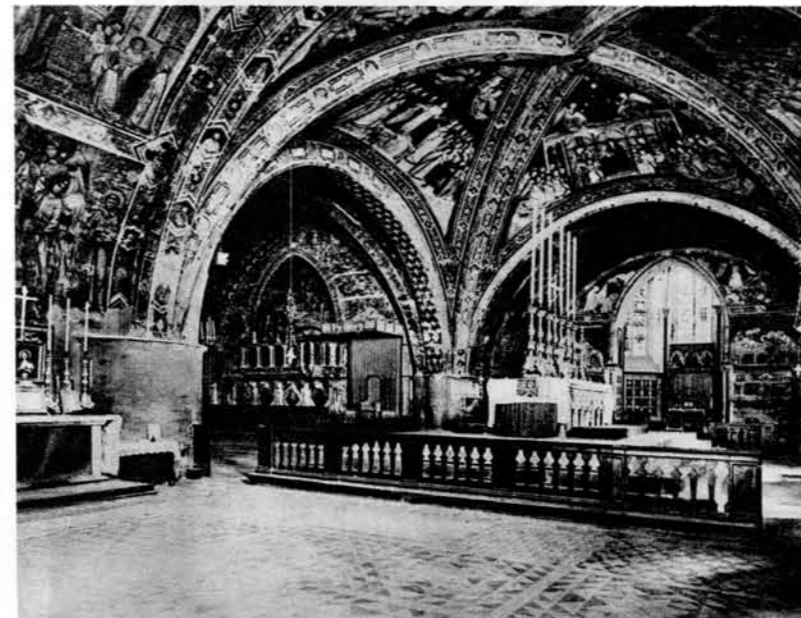
Spomenik sv. Frančiška
v Assisiju.

S Frančiškovega leta v Assisiju:
del velike procesije domačinov, v kateri nosijo
svetnikove relikvije.

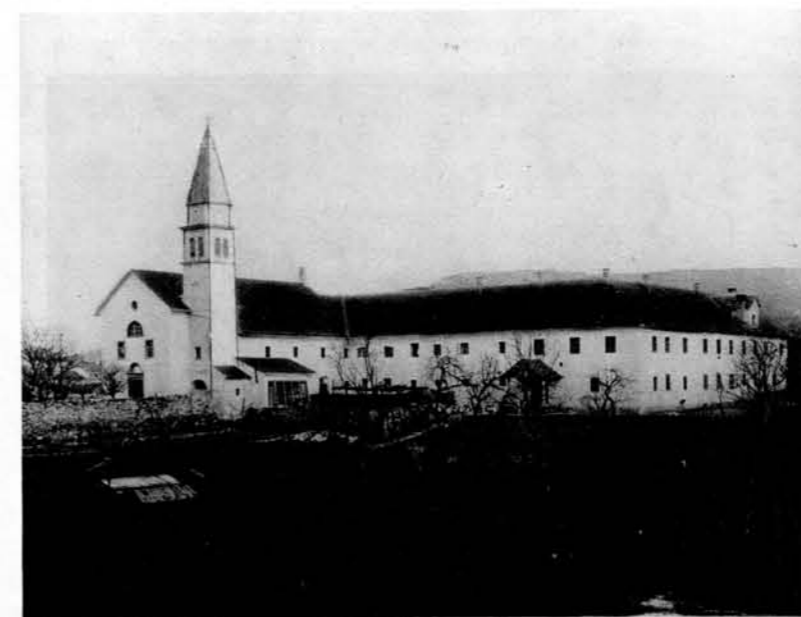
Začetek jubilejnih svečanosti
v Assisiju, ki jih je otvoril sam italijanski kralj
Viktor Emanuel (X).

Bazilika sv. Frančiška v Assisiju,
kjer se vrše letos veličastne proslave jubileja svetnikove smrti.

Podzemeljski del bazilike sv. Frančiška,
kjer je tudi svetnikov grob; stene so okrašene z znamenitimi
Giottovimi freskami.

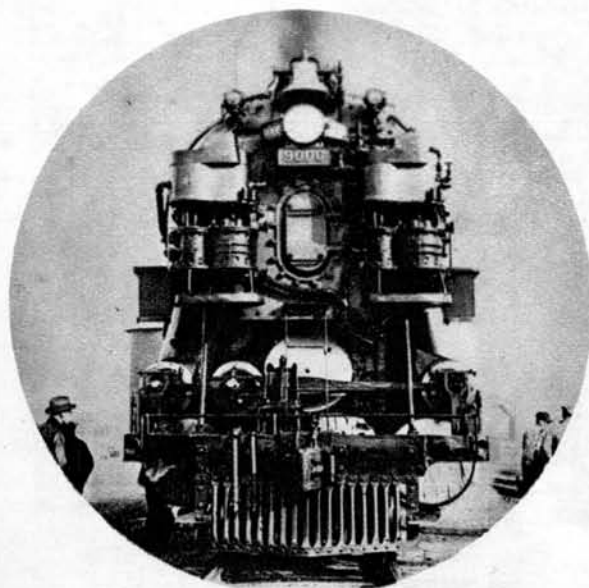

Pogled na frančiškanski samostan v Pazinu,
ki ga je zgradila tamošnja občina l. 1481., l. 1902. je bil pa prenovljen.
Pred vojno so bili v njem slovenski patri. Po prevratu jih je pa italijanska
vlada izgnala.

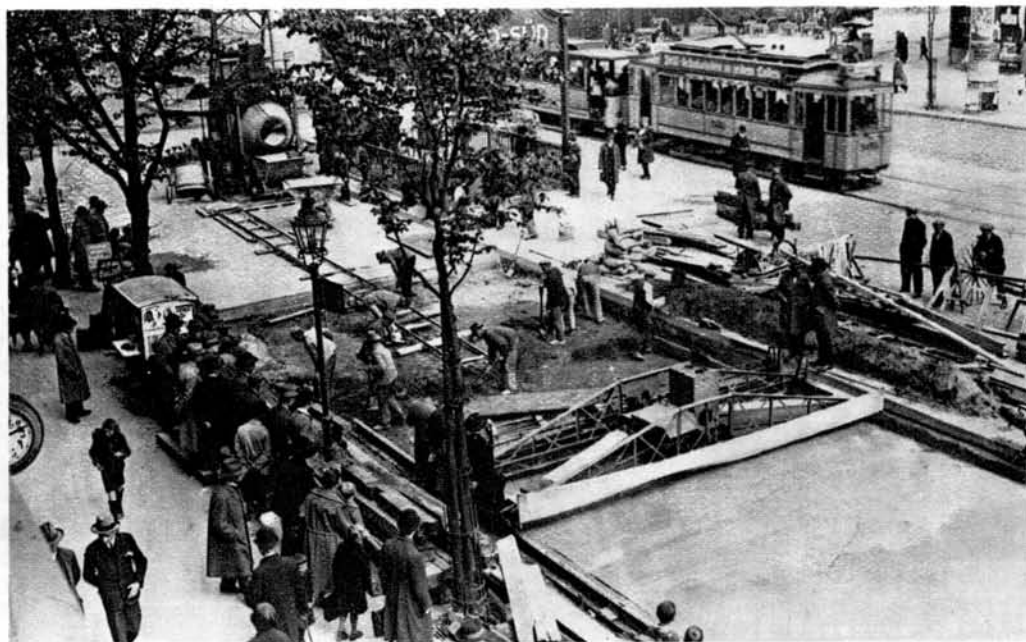

Pogled v notranjščino frančiškanske cerkve Marija Nazaret
pri Mozirju. Samostan je osnoval tam ljublj. škof R. Scarlichi l. 1633.,
v njem biva sedaj redno 7 redovnikov-duhovnikov, ki oskrbujejo žup-
nijo; tu je začasno tudi redovni novicijat.

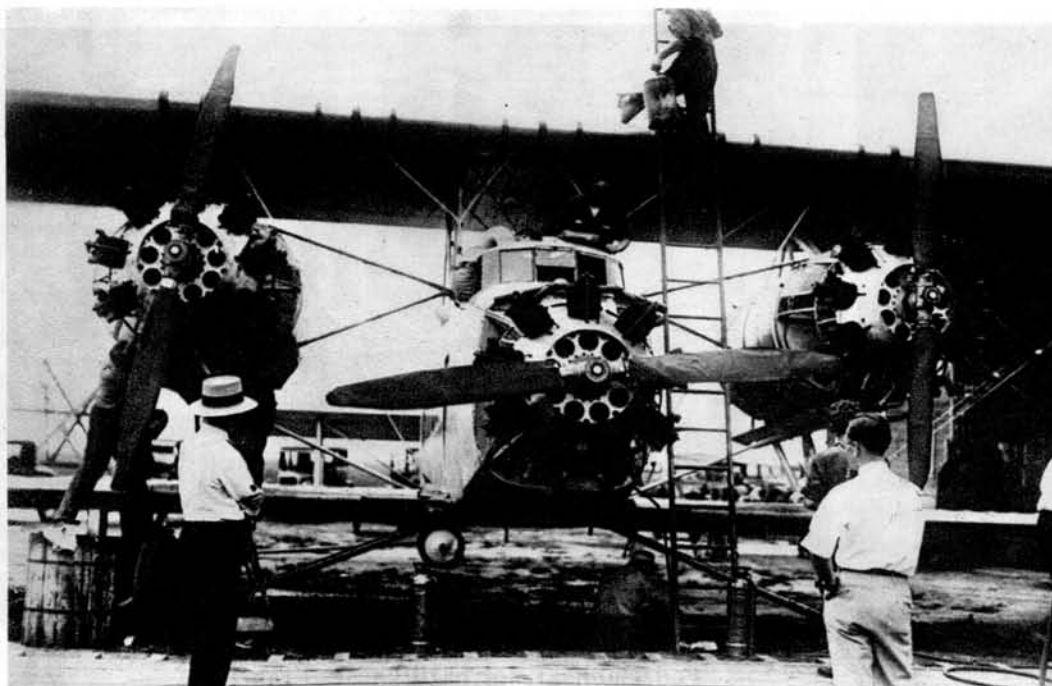
Iz moderne tehnike.

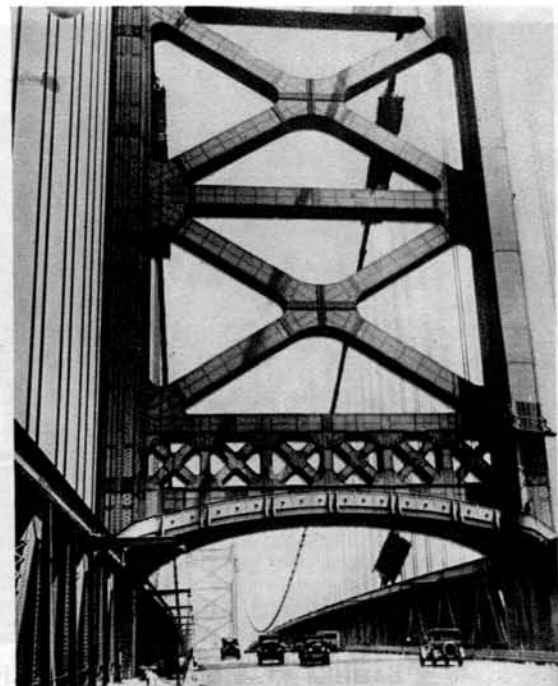
Novo ogromne lokomotive,
katere uvajajo na nekaterih ameriških progah.

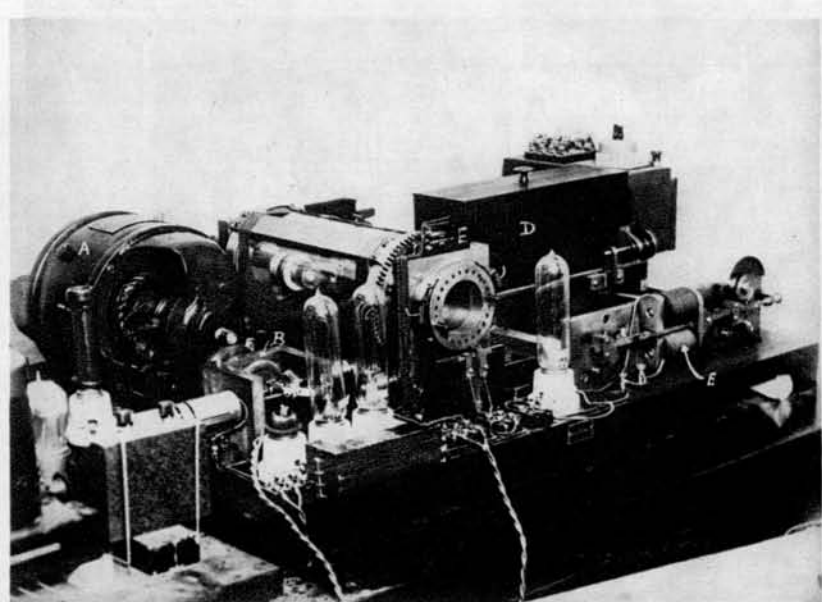
Najnovější stroji za graditev cest
izvrše vsake štiri dni 1 km betonske ceste, široke 9 m.

Najnovější orjaški aeroplan Sikorskega
s tremi 425 HP motorji in 35 m širine. Baje bo preletel ta aeroplan iz Francije v
Združeno državo v 36 urah

Največji most na svetu:
Delawaski most iz Camdena v Philadelphijo.

Brezžično prenašanje slik:
pošiljalni aparat s kamero (D), ki sprejme poslano sliko

Najzanimivejša petrolejska polja na svetu
se nabajajo v Kaliforniji. Polja leže pod morjem in posebne sesalke
črpajo petrolej izpod vode.

Križem Slovenije.

Gusti Starin,

junaška mladenka iz Ljubljane, ki je dne 29. avgusta 1926 rešila iz vode šoferja V. Zupančiča, pred par letj pa tudi dve svoji sorodnici.

Slovenci ob bolgarski meji.

Naša finančna kontrola pod Črnim vrhom (Carev Vis), kjer se je nedavno pripetil krvav incident med našo obmejno stražo in bolgarskimi komitaši. Prva dva od leve na desno sta Slovenca Markič in Zorman.

S hmeljske trgatve v Savinjski dolini,

kateri je hmelj tudi pomagal do današnjega blagostanja. Naša slika je posneta pri Braslovčah; na avtomobilu stoji g. Tristan iz Tariželj, sin enega prvih hmeljarjev v Savinjski dolini. (Fot. Weiss, Polzela.)

Organist in skladatelj Matej Vurnik,

na Črnučah pri Ljubljani, ki je praznoval pred kratkim 40 letnico svojega delovanja; na sliki je videti tudi njegovo soprogo Ano, ki je praznovala ob tej priliki 50 letnico kot cerkvena pevka, ter njiu sina, dr. Stanka, poznane glasbenega in umetnostnega kritika.

Vrsta deložiranih družin na travniku

pred šentpetersko vojašnico v Ljubljani, ki že mesece in mesece okuša vse vremenske nezdode.

Popolnoma dograjena hiša

pred srednjo tehniško šolo, ki stoji že več nego tri leta prazna.

K FRANČIŠKOVI 700 LETNICA.

Sv. Frančišek iz Assisija — kako velik svet idealov vsebuje to ime. S kako velikim občudovanjem pozdravljajo tega osrečevalca človeštva ne tisti, ki ga imenujejo svojega duhovnega očeta, ne samo tisti, katerih versko prepričanje je še danes isto, kakor ga je imel Seraf iz Assisija, ne, ampak tudi nekatoličani časte velikega ljubitelja ubožstva in se zanj navdušujejo. V celem srednjem veku ne najdemo osebnosti, ki bi na vseh poljih zasejala tako bogato in trajno setev, ki bi zapustila tako izrazite sledove ne samo v cerkvenem, ampak tudi v socialnem, literarnem in umetniškem življenju kot sv. Frančišek.

Prelepo mesto Assisi je tisti tihi kotiček zemlje, odkoder je pred 700 leti izšel pokret, ki naj bi Križanemu pridobil mnogo zvestih spoznavavcev, dal cerkvi celo vrsto svetnikov, zožil prepad med bogatimi in revnimi, pokret, ki ga danes prijatelji in neprijatelji cerkve z vneto proučujejo in ga imenujejo frančiškanski pokret. Ta pokret je zasegel tri velike kroge. Najprej je objel moški svet. V začetku majhna in nepomembna družba sv. Frančiška je v kratkem tako narasla, da je približno deset let po svojem nastopu zbral v Assisiju okoli sebe več tisoč učencev, ki so odtod šli v vesoljni svet, da bi širili Frančiškove ideje. Za normo življenja jim je dal natančna navodila, ki jih je leta 1209. potrdila apostolska stolica. S tem letom se je začelo življenje, ki ni imelo primere na svetu. Sinovi asiškega očaka so se zapirali v dupline sabinskega pogorja, ali pa so prebivali v zelenih gozdovih, hodili, kakor brat Bernard 20, 30 dni po vrhovih gora, da so na višavah premišljevali in opazovali minljivost sveta. Prebivali so v malih mestih Umbrije, prepevali na trgih sv. pesmi, oznanjevali verske resnice in dolžnosti, opravljali ročna dela. Za plačilo so zbirali miloščino: nekoliko pese in koščke kruha. Karkoli jim je dala usmiljena roka, so povžili na hišnem pragu dobrotnikov. In zopet hite iz malih mest v doline, kjer se od daleč blešči Perugia, potujejo v bahato Sieno, v mesto Luka, Firenco in Rim k velikemu papežu Inocenciju. Iz šumečih mest se zopet vračajo v svojo ljubljeno samoto k Mariji Angelski, da se v molitvi in premišljevanju pripravijo za novo delovanje. — Prepevati, zadovoljno se smejati, otroško moliti, največje težave premagati z mirnim obrazom, ničesar na zemlji se bati, z eno nogo stati v trnju in trpljenju življenja, z drugo se pa opirati na nebeška tla; popustljivi, usmiljeni, prijazni z vsemu ljudmi in se nikdar ne vkloniti sirovi sili; brez strahu pred mogočnimi tega sveta, zaupljivi do poglavarja cerkve, polni spoštovanja do najmanjše besedice sv. pisma; ljudje, ki veliko mislijo, ki ne poznajo lenobe, ampak vedno delajo; zaupanja vredni, da se jim bližajo ljudje in celo živali: to je Frančišek in njegova prva družina.

Iskra, ki jo je vžgala tudi ženski svet. Kot prva učenka je šla za njim sv. Klara, njenemu zgledu so sledile mnoge druge mladenke. Tudi njim je svetnik predpisal smer in pot življenja ter je tako postal ustanovitelj drugega reda, ki se po sv. Klari imenuje red klaris.

Med tistimi, ki jih je zajelo to versko gibanje, so bili mnogi po svojem stanu vezani na družino in na svet. Da bi zadostil tudi njihovi gorečnosti, jim je dal posebna navodila, da bi sicer živeli v svetu, toda ne po načelih sveta. Navajal jih je, da bi si v družini osvojili redovnega duha. Predvsem naj bi se varovali vsake zapravljenosti in razkošnosti, se ne udeleževali hrupnih veselice, o gotovih časih prejemali sv. zakramente itd.

Udje tretjega reda, živeči med svetom, so postali mogočno sredstvo za razširjevanje frančiškanskih idej ter zanesli svetnikova naziranja in načela v svetišče družine. Tako je bil dosežen veliki cilj sv. Frančiška, ki je hotel prepojit krščansko ljudstvo z redovnim duhom, zamisliti vernim, ki so dobre volje, način življenja, kako naj se v sredi svojega časnega poklica, ne toliko po telesu, pač pa po duhu odtrgajo od sveta in se udeležijo blagoslova, miru in zasluženja samostanskega življenja. Ta čudoviti svetnik, ki je izrastel iz ljudstva, se je zarasel v ljudstvo: njegovi redovi so bili ljudstvo njegovega časa. Zato po pravici gledajo poglavarji cerkve v sv. Frančišku in njegovem duhu vir prenovljenja krščanskega ljudstva, preobrat potov in ciljev tudi za ljudi našega časa.

Odkod to, da vplivajo Frančiškovi ideali tudi na sedanost, in sicer tako, da pričakujejo celo državniki (Stegerwald) rešitev iz bede časa od povratka k asiškemu svetniku? Ljudje sedanosti so po večini nezadovoljni, bogati prav tako kakor revni. V Frančišku pa gledajo vkljub njegovemu ubožstvu zadovoljnost, ki nima primere, neuničljivo veselost, srčno srečo, po kateri hrepene vsi iz dna

Marchese L. Gavotti,
italijanski generalni konzul.

P. J. Flach,
francoski konzul.

duše. Ta odgovor ne bi bil napačen. Človeško srce je namreč ustvarjeno za srečo in mir, in če to pogrša, se rado ozira po tistih, ki uživajo zaželjeni zaklad v upanju, da jim bodo pokazali pot, ki vodi do prave sreče. In resnično more najti naš čas rešenje iz svoje notranje razklanosti in zunanje bede le na ta način, da gre k Frančišku in se od njega uči. Predvsem bi temu času zaklical: vrata, skozi katera pride sreča k nam, se odpirajo samo v naši notranjosti. In to bi bilo prvo veliko razočaranje za mnoge ljudi. Materializem v teoriji in praksi, v nauku in življenju trdi, da zavisi izboljšanje notranjega položaja samo od izboljšanja zunanjih razmer. Zmota v dvojnem oziru! Večina zastoj čaka na izboljšanje zunanjih razmer, in tisti posamezniki, ki jim je bila zemeljska sreča mila, niso dosegli svojega cilja vkljub vsem dobrinam sveta. Frančišek je iskal in našel svojo srečo tam, kjer edino jo moremo najti: pri Bogu, praviru vse blazenosti. Seveda je treba žive združitev z Bogom; zakaj krščanstvo ni samo verski sistem, ampak živo versko življenje. In prav to brezpogojno vdanost Bogu, ki jo zahteva religija, vidimo v Frančišku vteleseno kakor v malokaterem človeku pred njim in za njim. Bil je radikalen kristjan, kakor so mnogi naših delavcev radikalni socialisti. Kakor je že veliko nasprotje med obojnimi tipom, je vendar premostitev v našem slučaju lažja kakor med napol kristjani in proletarci našega časa. Ali naj v očigled tega gledamo krivdo samo na drugi strani?

A ne samo na verskem, ampak tudi na socialnem polju je Frančišek naš učitelj, ki nam podaja ključ do rešitve glavnih vprašanj, od katerih zavise vsi drugi posamezni problemi. Glavno vprašanje v tem oziru je vprašanje o nositelju gospodarskega življenja, o človeku. Kako moramo biti duševno usmerjeni proti bližnjemu, s katerim skupno socialno živimo? Odgovor sledi Frančišku sam po sebi iz njegovega stališča in razmerja do Boga. Kakor se je samega sebe čutil za otroka božjega, tako je gledal tudi v svojem bližnjem otroka božjega, svojega brata in svojo sestro. Vez, ki mora družiti vse k skupnemu socialnemu delovanju je tedaj bratska ljubezen, odkritosrčna, od Boga hotena ljubezen. Iz te ljubezni je izhajalo Frančiškovo socialno delovanje in tu je skrivnost njegovega vpliva na ljudi in njihovega duha. Za Frančiška je človek središče vsega gospodarskega življenja, ne denar, ne blago. Ako je tako, potem se mora vse gospodarsko življenje ukloniti moči etičnih idealov. A tudi znanost bo morala v človeku gledati več kot delovni stroj; ne sme ga samo ekonomično ocenjevati, ampak tudi etično, versko; nakopičenje gospodarskih dobrin mora zavreči, v kolikor se dosega samo na škodo človekovega dostojanstva in njegove sreče.

Iz tega programa Frančiškovih idej je vstalo stoletje usmiljenosti in milosrčnosti, iz njega se je razvil čas, v katerem je krščanska dobrodelnost sama priskočila na pomoč v vseh neprilikah življenja, čas, ki so v njem uživali delovni stanovi spoštovanje in je delo določalo življenjski poklic ter stališče v družabnem življenju, čas, ki ni poznal brezdelnega življenja, ampak je lenuhe obsojal in zaničeval življenje, ki se izrablja samo v uživanje, čas, v katerem se je pravičnost oznanjevala kot družabna čednost, ki daje poštemu delu tudi poštemo plačilo in obsoja pritrgovanje pravičnega zaslužka kot vnebovpjoči greh.

Tako je sv. Frančišek dovršil delo, ki obrača nanj prav v naših dnevih socialnih bojov pozornost mnogih ter mu pridobiva vedno več simpatij.

Dr. G. R.

BAKROTISK
je najnovjša ilustracija v
slovenski grafiki

Izvršuje edinole
JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
v Ljubljani

Novo!

Posebnost: Razglednice, podobice, prospekti, obligacije, ilustracijske revije itd.

Oglašujte v „Ilustr. Slovincu“!